

Børne Blad

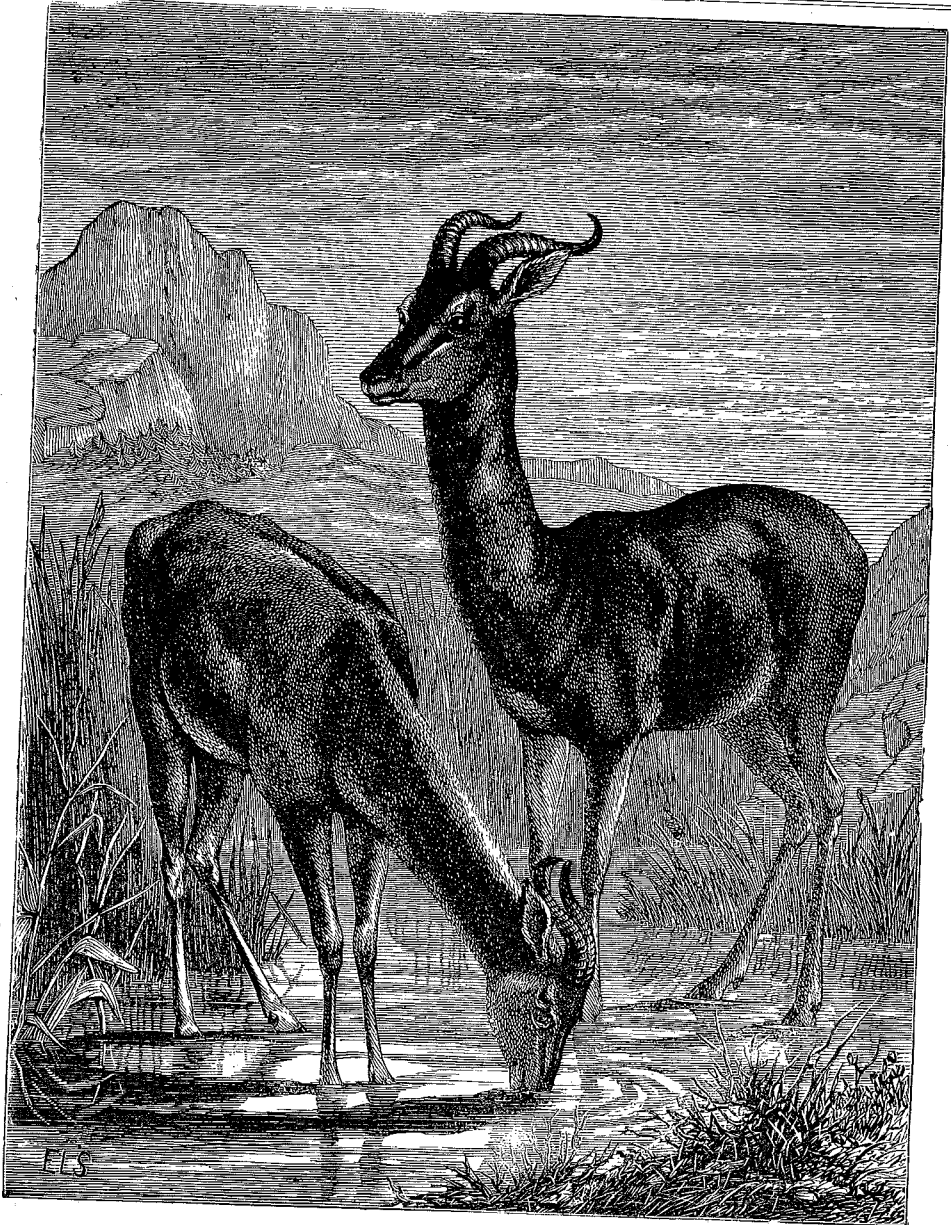

Entered at the post-office at Decorah, Iowa, as second class matter.

Nr. 51.

20de december 1896.

22de aarg.

Antiloper.

Børneblad

udkommer hver søndag og koster 50 cents for aaret, betalt i forstuid. I pakker til en adresse paa over 5 ekapl. leveres det for 40 cents, og over 25 ekapl. for 35 cents. Til Norge koster det 60 cents.

Benge og bestillinger, samt alt, hvad der angaar erpebitionen, sendes direkte til LUTH. PUB. HOUSE, Decorah, Iowa.

Alt vedkommende redaktionen af bladet sendes til Rev. C. Wulfsberg, Decorah, Iowa.

Undervisningsplan for søndagsskolen.

Tredje aargang.

49. Uøtte.

Hustablen. IX.

Husfædres og husmødres pligter.

UBG=klassen: Dersom nogen ikke har omfjrg for sine egne og mest for sine husfolk, han har fornegtet troen og er værre end en vantro. (1 Tim. 5, 8).

Katekismus=klassen: Samme som ovenfor og stykket om husfædre i hustablen.

Forklarings=klassen: Samme som ovenfor og sp. 120 samt 1 Mos. 18, 19.

Vitk.

(Jakob, 1 Mos. 35, 2 og 3; Josva, 24, 1-15; Hofmanden i Capernaum, Joh. 4, 46-53; Høvedsmanden i Capernaum, Matt. 8, 5-13; Se ogsaa brevet til Filemon.

— Hjemmet skal være et hjem ogsaa for tjenestepigen og tjenestegutten. Husfæderen og husmoderen skal saavidt muligt estatte tjenerne, hvad de hder mere end deres arbejdskraft. De opgiver deres eget hjem for at tjene andre; og dette offer er større end mange kan forestille sig. At leve i hjemmet er en stor behagelighed. Derfor lever man i regelen hellere i sit eget hjem under fattigdom og savn end under gode faar blandt fremmede.

— Pastor Hærem var bleven underrettet af sin hustru om, at dersk tjenestepige havde været betænkelig ihg, og skriver i den anledning, til hustruen blandt andet: „Ved underretningen om pigens ihgdom kom jeg til at tænke paa noget, som kunde blive tungere end alt det øvrige. Dersom nu Herren havde kaldt hende bort, ind i evigheden med dens store 'enten-eller', havde vi da som en ret husfæder og husmoder sørget for hendes aandelige vel? O, Gud hjælp os til at gljøre det bedre, end vi hidtil har gjort det! Det vil han ogsaa spørre, om han faar løb til at give os den rette kjærlighed, der da først og fremst maa vise sig lige overfor vore nærmeste og ikke mindst overfor dem, der tjener os. Det bliver da ingen byrde men en trang.“ Til alle

i huset havde pastor Hærem et venligt ord, passende for hver enkelt. Skottepigen sagde efter han var død: „Jeg kunde være saa tung, jeg være vilde, naar bare Hærem sagde til mig: 'Gud velsigne dig, Anna!' da var det som det var strjget bort.“

— Flattich, prest i Smaben, var en from og god husbond. Tjenernes legemlige og aandelige vel laa ham alvorlig paa hjerte. Naar han hørte, at man klagede over tjenerne, htrede han gjerne, at Abraham paa sin tid, kom bedre ud af det med 300 tjenerne end vi med en eneste. Han fremhævede, hvorledes vor tids overdrevne luksus ofte var en snare for tjenerne og gav anledning til fortrædeligheder i huset. Vilde vi selv nøie os med lidet og være sparsommelige, skulde vi kunne skaffe andre baade mere glæde og mere nytter, og Gud skulde give mere velsignelse. Han lagde ogsaa vegt paa, at man lod tjenerne faa saadant arbejde som krævede tillid og lærte dem at tænke og udvikle deres buelig- hed, ellers tabte de baade mod og villighed. — Skjønt han selv siger, at han ved valget af tjenerne søgte at rette sig efter Sal. 101, 7, var han dog overmaade mild mod dem, om de stødte an i noget stykke. Da hans pige af lyst til „det sterke“ havde stjaalet vin i kjælderen, og der var spørgsmaal om at sende hende bort, vilde han ikke det. Han kaldte hende for sig og foreholdt hende hendes ihnd. „Jeg kan ikke sende dig bort“, sagde han; „thi jeg ved, at saadan som du nu er, bliver du affebiget, hvor du kommer hen. Jeg maa beholde dig saalænge, til du holder op med at drikke og stjæle.“

— En gammel fornem herre led sterkt af forstemthed og daarligt humør. Ingen kunde holde det ud hos ham; hvor godt han end betalte sine tjenerne, saa forlod de ham alle. Saa gif han en dag, fuld af ærgrelse til en nabo for at udbebe sig raad. „Na“, svarte denne, „det er let at raade hnd paa; du maa smøre dig godt ind med olje.“ „Hvorledes skal jeg smøre mig ind med olje?“ „Ja, netop“, svarte venen; „hør nu, hvorledes det engang gif mig; jeg havde en dør, som var stær til at knirke. Derfor smurte jeg den en dag ind med olje; og siden den tid gaar den ud og ind uden mindst ihst.“ „Jeg er altsaa efter din mening en saadan knirkende dør. Men hvorledes skal jeg nu bære mig ad, naar jeg skal smøre mig ind med oljen?“ „Na, det er en let sag; gaa blot hjem, staf dig en ny tjener, og naar han gjør sine sager godt, saa ros ham lidt, og gjør han dem slet, saa lad ikke derfor dit gode humør fare. Smør din stemme og dine ord godt ind med kjærligheds olje, saa skal du se, at alt gaar godt for dig!“ Den gamle herre gif, og siden hørte venen ikke andet, end at der herskede den bedste forstaaelse i huset. Det var derfor godt om enhver familie skaffede sig en flaske af denne meget nyttige olje.

Lessons for the Sunday School.

THIRD YEAR.

49. Lesson.

TABLE OF DUTIES. IX.

Masters and Mistresses.

ABC Class: But if any provide not for his own, and specially for those of his own house, he hath denied the faith, and is worse than an infidel. (1 Tim. 5, 8).

Catechism Class: Same as above, and the portion in the Catechism concerning Masters and Mistresses.

Explanation Class: Same as above, and Qu. 120, also Gen. 18, 19.

SUGGESTIONS.

(Jacob, Gen. 35, 2-3; Joshua, 24, 1-15, the nobleman at Capernaum, Joh. 4, 46-53, the Centurian at Capernaum, Mat. 8, 1-13; Compare also the epistle to Philemon).

— As the master so the servant.

— The relations between employer and employee are all the time becoming more and more strained. Strikes, lock-outs, and other disturbances are the results. The root of all these evils is to be found in the ungodliness of the present age. If the true christian relation was sustained between master and servant, such things as strikes would be unknown.

— All masters would like to have such servants as the centurian at Capernaum, who could say of each one of them: "and I say unto one, Go, and he goeth; and I say unto another, Come, and he cometh." But they should also remember that the centurian was a very good master, as is shown by his solicitude for his sick servant.

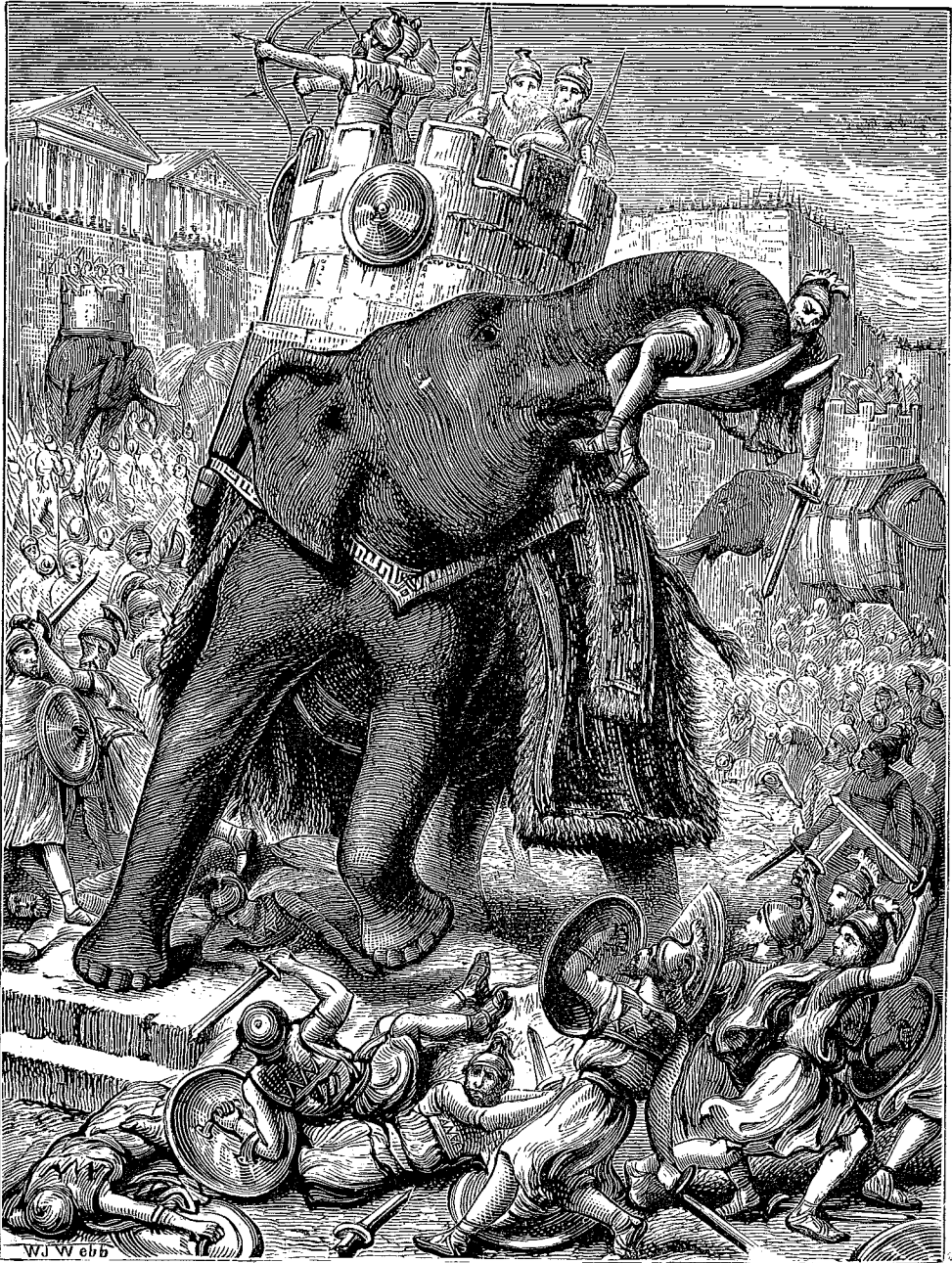
— Flattich had a large household, always having a lot of children and young people in the house, whom he was educating. It often happened that something was broken or wated through the carelessness of these boarders, but the pastor never made much ado about it. He said, that if he was to be strict, weigh and count everything, he would soon become a tyrant in his house. He preferred to let love rule in his house, and leave things in the protecting care of the Almighty, rather than to endeavor by strictness and harshness to prevent anything from being wasted or destroyed. He evidently acted on the principle, that it was better that something else was destroyed instead of love. This would be a good rule for all masters and mistresses.

— A plumber was once sent to the house of a wealthy lady to execute some repairs. He was

taken by the butler into the dining-room, and was about to commence his work when the lady of the house entered. "John," said she, with a suspicious glance towards the plumber, "remove the silver from the sideboard and lock it up at once. But the man of lead was in nowise to be disconcerted. "Tom," he said to his apprentice, "take my watch and chain and these coppers home to my missus at once. There seems to be dishonest people in this house." The way to encourage honesty in others is to show our own by trusting them.

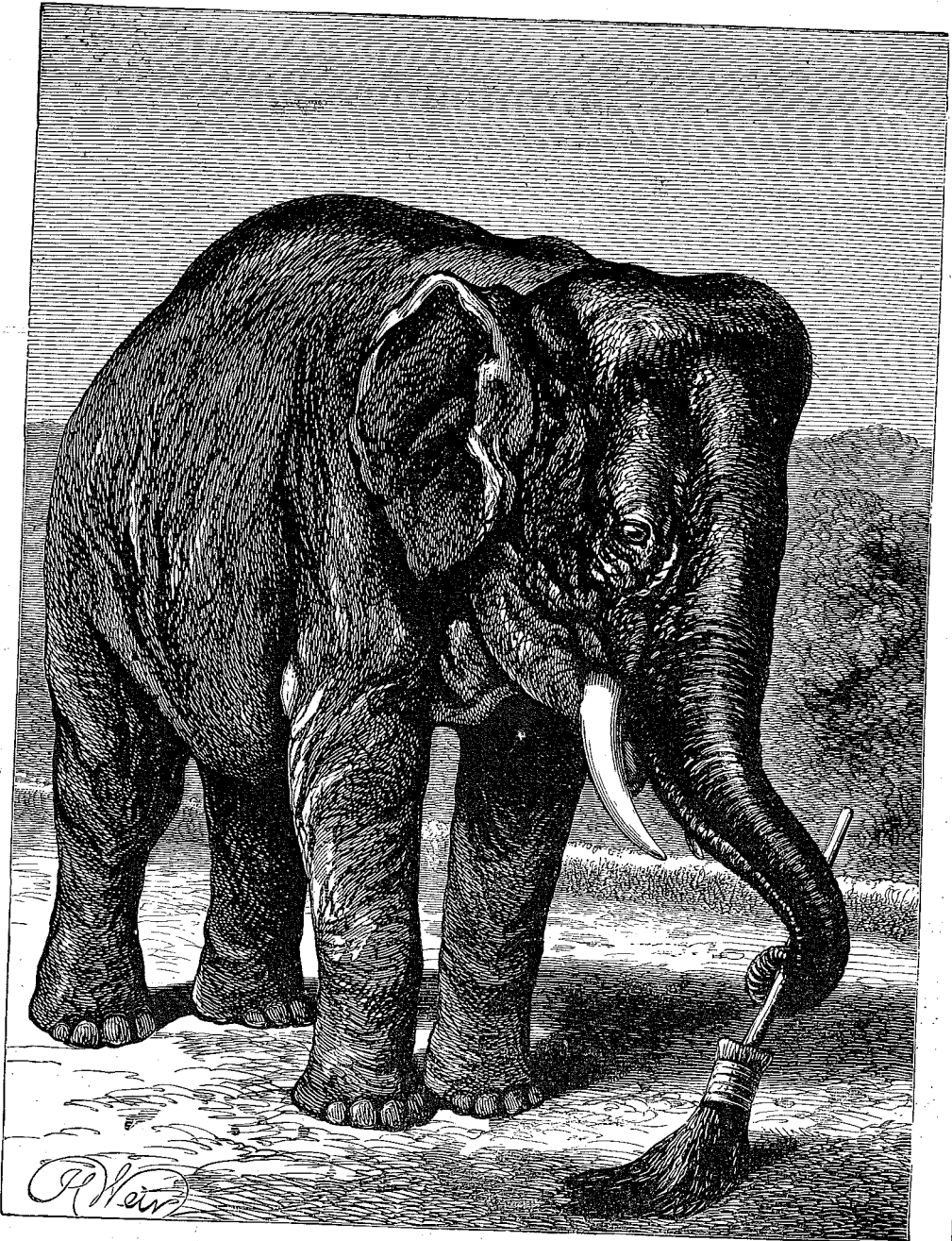
— During the American Revolution, it is said, the commander of a little squad was giving orders to those under him, relative to a log of timber which they were endeavouring to raise to the top of some military work then being repaired. The timber went up with difficulty, and on this account the voice of the little great man was often heard in regular vociferations of "Heave away! There she goes! Heave ho!" An officer, not in military costume, was passing, and asked the commander why he did not take hold and render a little aid. The latter, astonished, turning around with the pomp of an emperor, said, "Sir, I am a corporal!" "You are, are you?" replied the officer; "I was not aware of that," and taking off his hat and bowing, "I ask your pardon, Mr. Corporal." Upon this he dismounted, and lifted till the sweat stood in drops on his forehead; and when finished, turning to the commander, he said, "Mr. Corporal, when you have another such job, and have not men enough, send for your Commander-in-chief, and I will come and help you a second time." The corporal was thunderstruck. It was General Washington!

— Count Gerhard of Holstein had won a great victory over the Danes at Lohheide. During the night after the battle one of his vassals, Borchard von Itzehue, had surprised a small division of the danish army, and had the good fortune to capture their king, Christopher. "Now I will try my master, and see how much he thinks of me," said the knight, Borchard, and rode to the castle of Gottrorp, pounded on the doors, and asked to speak with the count. As this one thought he recognized his vassal's voice, he at once left his bed, though severely wounded, and went down and asked what was up. "Master," said Borchard, "as I was returning to you, I was wounded and captured, but I comforted myself with the thought that you would ransom me." The count recognized his voice, and answered: "Just have a little patience, I have captured so many of the enemy, that I shall be able to ransom you at once." "Faithful master, faithful servant," said the knight to himself, and added aloud and in a cheerful tone: "No, master, I bring better news; I bring the king of Denmark as a captive. Open the door, so that we can place him in custody." From that time it used to be a common saying in Holstein, 'Faithful master, faithful servant.'

W. J. Webb

Kong Pyrhus anvender elefanter i krigen.

Elefant i fredens gjerning.

En god datter.

(Fortættelse.)

Fru Markwald hørte ikke paa hende, og da hun nu fik øie paa de mindre børn, som pigen havde bragt ind i stuen, og som stirrede forfærdede paa faderens ellers saa venlige, men nu saa blege, kolde ansigt, da fik hendes sorg ny næring, og hun raabte, idet hun vred sine hænder: „Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig!“

Grethe skjælvde; men saa hentede hun faderens sangbog fra skabet og læste høit, om end med skjælvende stemme, hans yndlingsfang:

Befal du dine veie,
og al din hjerterjorg
til hans trofaste pleie,
jom bor i himlens borg.

Da blev fru Markwalds hulken mere stille, hun omfavne de sit fromme barn og fik kraft til at bede.

Det var tvære dage, der paafolgte for den stakkars familie, der saa pludselig var bleven ramt af sorgen. Enken var bleven saa rystet af det uventede slag, at hun næsten var udelig til enhver gjerning; enten sad hun grædende ved kisten, eller ogsaa maatte hun lægge sig.

Det var en lykke, at naboerne hjalp den stakkars Margrethe med at træffe foranstaltninger til begravelen.

I denne alvorlige tid modnedes den fjortenaarige pige kjendeligt. Skjønt hun sørgede over faderens død af ganske hjerte, gav hun sig dog ikke lidenskabelig hen i sin sorg. Hun anstrengte sig ogsaa stadig med at opmuntre moderen, hun trøstede sine søstende, hun bar den mindste lille broder omkring paa armen og fik ham til at holde op med at skrige, og ved J, hvordan hun fik kraft til alt dette? Det var fra bønnen, som hun daglig, ja fra time til time sendte op til Herren over liv og død for at bede om hans hjælp. Og hver gang reiste Grethe sig trøstet fra sin knælen, hun søgte tydelig, at den kjære Gud aldrig vilde forlade hende.

Da hr. Markwald blev baaret til sit sidste hvilested, skinnede solen saa lys og varm, duftende blomster smykkede hans kiste, og den gamle past. Heimburg talte skjønt ved graven: „Salige er de sørgende; thi de skal husbales“,

sagde han til de sørgende, og efter at have bedet faderen, gif han atter hen til den lille familie og tog enhver af dem i haanden. Han formanede Grethe til at være en støtte for sin mor, og hun lovede det med helligt alvor.

Hvor tomt forekom ikke huset nu for de tilbageblevne, efterat husets herre var bleven baaret bort, og hvor glædesløst livet! Hun med møie tog fru Markwald sig sammen og beskæftigede sig for det meste under taarer med Marie, Boul og den lille Lene, mens Margrethe og Franz igjen begyndte at gaa i skole nogle dage efter begravelsen.

Grethes ansigt var i den korte tid bleven ganske smalt og blegt, og da hun nu saa lille og alvorlig kom ind i klassen i sin sorte kjole, blev lærerne og kameraterne grebne af inderlig deltagelse for hende, og de udtrykte deres medfølelse til hende paa den hjerteligste maade.

Til sorgen kom nu ogsaa nye bekymringer for familien. Den afdøde murmester havde vel haft gode indtægter i de sidste aar, men han havde hidtil kun kunnet lægge en besteden sum op til sine. Derfor saa enken sig nødsaget til at indskrænke sig betydeligt. Hun maatte affebde sin tjenestepige, flytte ind i en liden leilighed, selv arbejde for livets underhold. Det var en lykke, at hun havde lært strædershøning, før hun blev gift; nu tog hun fat paa det for at tjene brødet til sig og sine.

Naturligvis fik hun lidt tid tilovers til husholdningen og til de smaa børn, derfor var hun glad over, at Grethe overtog disse pligter, naar hun kom hjem fra skolen. Hun paatog sig med iver hushjærningen og tog sig ogsaa af de ofte vilde og uartige søstende. Hvor var hun stolt, da hun første gang satte den middagsmad paa bordet, som hun havde lavet ganske alene, og da hun kunde merke paa sine kjæres appetit, at den var godt til-labet, og hvor glædede hun sig over at merke sine søstendes hengivenhed.

Rigtignof fik hun nu kun lidt tid til at spadserere med veninderne eller til at spille croquet eller ring med dem i den smukke park; men hun klagede ikke, men bestræbte sig for at holde sit løfte at være en støtte for moderen, og Gud gav hende bestandig kraft og mod dertil.

Hun var meget bekymret over, at den stakkars svagelige moder maatte sy uafbrudt fra den tidlige morgen til midt paa natten.

Og dog indbragte arbeidet kun lidt og fru Markwald tænkte med sorg paa sine børns fremtid. Grethe søgte at trøste hende ved at sige: „Vent kun, kjære mor, til jeg bliver voksen og har taget min examen, saa skal du hvile, og vi skal begge leve af min lærer-inddegage!“

Fru Markwald taug, men hun blev ikke lettere om hjertet ved disse ord; thi hun havde forlængst udregnet, at det vilde være umuligt for hende at lade Grethe faa den dyre undervisning paa seminariet. Hun havde nok nogle velstaaende slegtninger, men hun vidste, at de ikke vilde understøtte hende.

Da hun en aften sad sammen med Grethe ude paa kirkegaarden ved den dyrebare grav, sagde hun til hende, at hun maatte give afskald paa at faa sit yndlingsbarn opfyldt. Grethe blev ganske bleg, og store taarer trillede ned ad hendes kinder, men ikke et klagenende ord kom over hendes læber. Hun bøjede sig hen til moderen, kyssede hendes haand og sagde: „Du har ret, kjære mor, saasnart jeg er kommen ud af skolen, skal du lære mig at sy, og saa skal vi nok slaa os igjennem alene.“

Dette forandrede fremtidsbillede aflokkede hyppigt Grethe hemmelige taarer, og hendes unge hjerte gjorde ofte oprør mod livets haarde fordringer, men da foldede hun straks sine hænder, og under bønner blev det stille inden i hende.

Bed paafestetid rykkede hun med et ubmerket vidnesbyrd op i øverste klasse, men alligevel bad hun sin mor: „Lad mig nu forlade skolen; det vil blive vanskeligt for dig hver maaned at betale saa mange penge, og jeg vil saa kunne hjælpe dig mere.“

Med sorg tog fru Markwald imod sit barns offer; thi hun indsaa, at det var det bedste. Alle lærerne var bedrøvede over, at den begavede pige forlod skolen, og frøken Hansen var saa god at tilbyde Grethe at give hende nogle private timer gratis, hvilket hun naturligtvis med tak tog imod.

Nogle uger efter paafeste blev Grethe konfirmeret sammen med Magda Forsted og Helene Walter, som stadig var hendes trofaste veninder. Begge havde kostbare, hvide kjoler paa, som de fleste konfirmander. Grethe var kun isørt en tarvelig sort kjole, men det forstyrrede ikke hendes andagt. Mangen demodig tanke sendte hun til faderen, der nu allerede længe havde sovet den sidste søvn, men

saa vendte hun sit sind opad til den himmelske fader og lovede ham inderlig altid at give ham sit hjerte.

Nu begyndte hun at hjælpe moderen med skræderhyningen. Det var ofte drøjt for hende at sidde saa mange timer ved det ensformige arbejde; men den læsning, hun tillod sig hver morgen tidlig, og hendes undervisning hos frøken Hansen var en herlig erstatning derfor og udviklede hendes klare forstand.

Den stadige anstrengelse og bekymring var for meget for fru Markwalds svage legeme, en forkjølelse slog sig til, og en heftig feber kastede hende paa sygeleiet.

Stakkars Grethe! Herren prøvede hende haardt. Den ene dag gik efter den anden, men ingen bragte lindring, tværtimod, feberen tog bestandig mere til, og om natten fantaserede hun ofte saa sterkt, at Grethe i første sjæleangst sad ved hendes leie og kistede stadig kolde omslag paa den lidendes pande.

Ofte var hendes mod og hendes kraft ved at forlade hende, ofte var hun lige ved at udbrøde: „Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?“ men tanken paa frelseren, der havde lidt saa meget, holdt den fortvilede klage tilbage.

En aften sagde lægen, at nu vilde krisen indtræde. Han havde intet haab; thi den syges kræfter syntes at være udtømte, og feberen havde naaet en meget høj grad. Efterat Grethe havde bragt sine søftende til ro, begyndte hun sin sørgelige nattevagt. Time efter time gik, og bestandig kastede moderen sig stønnende frem og tilbage i sengen og mumlede forvirrede ord. (Sluttes.)

Børneblad

udkommer til næste aar i samme størrelse og til samme pris som iaar. Det vil blive forsendt til alle, som har betalt bladet for dette aar.

For at opmuntre til forstudsbetaling vil agenterne erholde 1 indbunden aargang af 1891, 1892, 1893 eller 1894 for hver \$5.00, som er betalt i forstud inden 1ste marts 1897. Dette udgjør en meget pæn bog paa 416 sider, hvoraf 156 med billeder. Den sælges for 65 cents, portofrit.

LUTH. PUBL. HOUSE,

Decorah, Iowa.

Antiloper.

(Med billede.)

Idligere i høst havde vort blad billede af et par antilopesorter; det var imidlertid mere sjældne arter, og ialfald den ene art meget sværere og tungere end antiloperne i almindelighed pleier at være; thi et kjendemerke for antiloperne er gjerne deres slanke, fine, nette legemsbygning. Se bare paa vort første billede idag. Det er ualmindelig smukke dyr, ikke mindst naar man ser dem i let flugt ile henad marken. Deres fjød er meget velsmagende.

Elefanter i krigen.

(Se billedet)

I blandt de mange fiender, som de gamle romere havde at kjæmpe med, var ogsaa Pyrhus, konge i Epirus. Hans hjemland er nu en del af det nuværende tyrkiske landskab Albanien. Han kom over til Italien for at hjælpe nogle derværende græske kolonier mod romerne. Han var en anseet feltherre, der ikke var at svøge med, og hvad der især gjorde ham frygtet blandt romerne, var alle de elefanter, han havde med og benyttede i krigen. Ved hjælp af disse seirede han i flere slag over sine modstandere, som dog viste saadan tapperhed, at han skal have sagt: „I spidsen for romeriske soldater skulde jeg erobre hele verden.“

Tilslidst lærte dog romerne at modstaa de saa frygtede elefanter. Ved at kaste brændende begaffler mod dem gjorde de dem bange, saa de bragte forvirring i Pyrhus's egen hær.

Der fortælles ogsaa om, hvorledes han engang forsøgte ved hjælp af en elefant at stræmme en romerisk gefant. Denne hed Fabricius. Kongen forsøgte først ved store gaver at saa ham til at blive en forræder og svige sit folk; men det viste sig forgjæves. Saa vilde han forsøge at stræmme den ædle mand. Han lod en af sine største elefanter stille bag et forhæng, og medens nu Fabricius stod i samtale med kongen,

blev forhænget pludselig trukket tilside, og elefanten stratte med et frygteligt brøl sin snabel frem over Fabricius's hoved. Men han var lige rolig og sagde blot. „Dit dyr stræmmer mig ligesaa lidt idag, som dit gulb loffede mig igaar.“

Som man ser af billedet, benyttedes elefanterne i kampen paa den maade, at man anbragte et trætaarn paa deres ryg, hvori da en del krigere tog plads for at skyde paa fienden, medens samtidig de vældige dyr med sine fødder og sin snabel voldte ødelæggelse blandt de fiendtlige stæder.

Fra den bibelske historie ved vi, hvorledes syrerne brugte elefanter i krigen mod jøderne, og hvorledes de blandt andet gav elefanterne berusende drikke for at faa dem til at vise desto større raseri i striden. Om en af de kjække makkabæiske brødre, Eleasar, læser vi, at han styrte sig ind mellem de fiendtlige rækker og dræbte en stor strids- elefant, men selv blev knust under det vældige dyr, da det dødelig saaret segnede til jorden.

Geografisk spørgsmaal.

Nævn mig tre forskellige floder i Rusland, som bliver til kvindenavne, naar ét bogstav tages bort.

Dpl. paa diamantgaaden i nr. 49.

